

A tribute to the birthday of Christopher Robin Milne (21 August, 1920), Son of author A.A.Milne, and the inspiration to the literary work "Winnie the Pooh"

מחווה ליום הולדתו של כריסטופר רובין מילן (21 אוגוסט, 1920), בנו של הסופר א.א. מילן, אשר היווה מקור השראה ליצירה הספרותית "פו הדוב"

אפיק ושות'. עורכי דין ונוטריון
AFIK & CO. ATTORNEYS AND NOTARY

גיליון 133: 21 אוגוסט, 2013

הגיליון המקצועי הדו שבועי של אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון
החשמונאים 103, ת.ד. 20144 תל אביב- יפו 6120101, טלפון 03-609.3.609 פקס 03-609.5.609

תוכן עניינים

אפיק ושות' במחווה לכריסטופר רובין מילן (21 אוגוסט, 1920 - 20 אפריל 1996), בנו של הסופר א.א.מילן וההשראה לספר "פו הדב", שפורסם באוקטובר 1926.

- 1. תוכנית הרדיו "יום הדין" ברדיו הבינתחומי בהנחיית צוות אפיק ושות' קישור לתוכנית "יום הדין" בהנחיית עו"ד יניב פרידהוף ועו"ד שירה פורת ממשרד אפיק ושות' מאמר: הגורם היעיל בעסקאות תיווך במקרקעין**
  - 2. מאמר בנושא הגורם היעיל בעריכת הסכמים בעסקאות תיווך במקרקעין תוך צמצום משמעותי והפחתת הסיכונים למחלוקות משפטיות ארוכות אשר נכתב על ידי עו"ד יאיר אלוני ממשרד אפיק ושות' מאמר: שחקנים חדשים בעולם המחשוב**
  - 3. מאמר מאת מר עמית בראון, מנכ"ל מניב טכנולוגית מידע מקבוצת מניב הכנסות בע"מ, העוסק בנושא שחקנים חדשים בעולם המחשוב**
  - 4. מידעוני המסים של BDO זיו האפט קישור למידעון המיסים של פירמת רואי החשבון BDO זיו האפט**
  - 5. עדכוני תאגידים, הגבלים עסקיים וניירות ערך:**
    - א. פעילות בחברה לאורך שנים היא ראיה לשאלה האם אחזקות וניהול חברה הם למראית עין בלבד מחזי חפיפה: לבדיקה מי בעלי השליטה והמנהלים של חברה בפועל יש לבדוק התנהלותה לאורך השנים.**
    - ב. גם יועץ חיצוני לחברה ציבורית עשוי להיות מורשע בעבירת שימוש במידע פנים שלום ת"א: יועץ שיווק, קשרי משקיעים ותקשורת של חברות ציבוריות אינו רשאי לסחור במניות לקוחותיו תוך שימוש במידע פנים.**
    - ג. תיקון מגבלת התשלום לדירקטור חיצוני בחברות ציבוריות**
  - 6. עדכוני משפט מסחרי, זכויות יוצרים ועבודה:**
    - א. אי חתימה על חוזה יכולה ללמד על היעדר גמירות דעת להתקשר בחוזה מחייב מחוזי ת"א: עת לא נחתם חוזה לעתים לא ניתן לייחס להם גמירות דעת להתקשר בחוזה מחייב.**
    - ב. מעביד אינו רשאי למחוק יוזר של עובד המכיל גם מידע פרטי**
- עבודה ת"א: מעביד רשאי לסגור גישה ליוזר מחשב של עובד אך לא למחוק מידע אישי ללא התראה מוקדמת
- 7. עדכוני מקרקעין:**
  - א. גילוי פרטים מלאים בעסקת מכר נדרש כחלק מחובת תום הלב שלום ירושלים: אי-גילוי פרט רלוונטי להסכם במקום בו גילוי מתבקש מהווה הפרה של חובת תום הלב.**
- 8. עדכוני מכרזים ומשפט מנהלי:**
  - משתתף במכרז אשר ידע על תנאי במכרז, שתק ובחר להשתתף במכרז אינו רשאי לטעון כנגדו מינהלי נצרת: לא ניתן לתקוף תנאי במכרז לאחר הגשת הצעה; תנאי הנותן עדיפות לתושב מקומי ובשיעור מתון, אינו תנאי פסול.**

רשימת התפוצה של משרד אפיק ושות', עורכי דין ונוטריון, מופצת אחת לשבועיים לקהל של כ-3,200 איש וכוללת פרסומים מקצועיים תמציתיים לקהל הרחב בנושאים משפטיים המעניינים את הקהילה העסקית והינם בתחומים בהם עוסק המשרד. להסרה מרשימת התפוצה או הצטרפות יש לשלוח מייל לכתובת newsletter@afiklaw.com ובכותרת לכתוב "אנא הסירו אותי מרשימת התפוצה" או "אנא צרפו אותי לרשימת התפוצה".

ניתן להעביר עדכון זה לכל אדם ובלבד שיועבר בשלמותו ולא נעשה כל שינוי בטקסט. אין האמור בעדכון זה מהווה ייעוץ משפטי ובכל נושא מומלץ לפנות למשרדנו על מנת שהעובדות תיבחנה היטב בטרם תתקבל החלטה כלשהי.

למאגר פרסומים קודמים: <http://www.afiklaw.com>

החל מתחילת מאי 2013, מידי חמישי בשעה 11:00 משודרת ברדיו הבינתחומי התכנית "יום הדין" עם עו"ד יניב פרידהוף ועו"ד שירה פורת ממשרד אפיק ושות' - שעה קלה על משפט, עסקים ומה שביניהם.

א. לתכנית המלאה מיום 08 אוגוסט, 2013, ניתן להאזין בקישור הבא:

<http://youtu.be/hgrwRO-xDQs>

בתכנית הפעם, תוכנית 14 – שימוש בתמונה בפרסומת ללא היתר, על וועדת טירקל למינוי בכירים בשירות הציבורי, פיצוי למועמד לעבודה שלא התקבל בשל מוצאו המזרחי, ראיון עם עו"ד דורון אפיק בנושא שימוש במידע פנים על ידי יועץ חיצוני בחברה ציבורית.

ב. לראיון מיום 08 אוגוסט, 2013, עם עו"ד דורון אפיק בעניין שימוש במידע פנים על ידי יועץ חיצוני לחברה ציבורית:

<http://youtu.be/XU5DN7vC7-E>

ג. לתכנית המלאה מיום 15 אוגוסט, 2013, ניתן להאזין בקישור הבא:

<http://youtu.be/GHSLLI2n-yo>

בתכנית הפעם, תוכנית 15 – על הפרת סימן מסחר בחיפוש באינטרנט – פס"ד דב קליין נ' רשת פרופורציה וגוגל, מחיקת התכנים על המחשב המעסיק בעת פיטורין, ועל זכרון דברים כחוזה מחייב וההלכות האחרונות בבית המשפט העליון.

2. מאמר בנושא: הגורם היעיל להתקשרות בעסקאות תיווך במקרקעין

מצ"ב מאמר הדין בנושא הגורם היעיל להתקשרות בעסקאות תיווך במקרקעין את המאמר ניתן למצוא בקישור:

<http://www.afiklaw.com/files/articles/a133.pdf>

עו"ד יאיר אלוני הינו עורך דין במשרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com) ומתמקד בכל קשת התחומים של המשפט האזרחי והמסחרי, לרבות בתחום המקרקעין, ליווי משפטי למוכרים ורוכשים, ניהול משא ומתן וניסוח הסכמי מכר ורכישה.

3. מאמר בנושא: שחקנים חדשים בעולם המחשוב

מצ"ב מאמר בנושא שחקנים חדשים בעולם המחשוב, מאמר מקצועי שהתפרסם בגיליון 25 של העיתון מוניציפלי - דו ירחון מקצועי לשלטון המקומי בהפקת מירב דסקלו. המאמר נכתב על ידי מר עמית בראון, מנכ"ל מניב טכנולוגית מידע מקבוצת מניב הכנסות בע"מ, חברה העוסקת במיקסום הכנסות תאגידיים ורשויות מקומיות, ואשר משרדנו מעורב בפעילותה. את המאמר ניתן למצוא גם בקישור הבא:

<http://industry.co.il/uploads/ftp/25/index.html#36>

4. מידעוני המסים של BDO זיו האפט

ביום 07 אוגוסט, 2013, התפרסם גיליון 132 של מידעון המסים של BDO זיו האפט: המידעון עוסק בנושא: החוק לשינוי סדרי עדיפויות לאומיים (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנים 2013 ו-2014), התשע"ג-2013. את המידעון ניתן למצוא בקישור:

מידעון BDO 132

BDO זיו האפט, עימה משרדנו מצוי בקשרי שיתוף פעולה הדוקים, הינה פירמת רואי חשבון המהווה חלק מהרשת הבינלאומית BDO הפרושה בלמעלה מ-110 מדינות ומדורגת בין חמש הפירמות הגדולות בישראל.

5. תאגידיים, הגבלים עסקיים וניירות ערך

א. פעילות בחברה לאורך שנים היא ראייה לשאלה האם אחזקות וניהול חברה הם למראית עין בלבד [תא (חי') 10-01-32511 עמאד אמון נ' טלאל עומר, 24.07.2013, בית המשפט המחוזי בחיפה, כב' השופט ד"ר מנחם רניאל]

בית המשפט המחוזי דן לאחרונה בתביעה במסגרתה נדרש, בין היתר, ליתן פסק דין הצהרתי לפיו בעלי השליטה והניהול בחברה הם הנתבעים וכי ההתחייבויות שביצעה או שתבצע החברה הן התחייבויות אשר רק עליהם מוטלת החובה לשאת בהן. באותו עניין טען התובע, כי החברה הנתבעת נוסדה בסוף שנות ה-90 כאשר הוא מחזיק ב-99% ממניותיה ורשום כמנהלה היחיד, אבל לאמיתו של דבר, חברה זו שייכת באופן מלא לשותפיו העסקיים שעשו שימוש בחברה ובנכסיה. מנגד נטען, כי טענת התובע לפיה הוא בעל מניות ומנהל פורמלי בלבד היא טענה בעל פה כנגד מסמכים בכתב, ואינה מתיישבת עם פעילותו בחברה לאורך שנים, לרבות חתימה על ערבות אישית לבנקים ולספקים. בתוך כך, נקבע כי דווקא משיכת הכספים על ידי התובע מחשבון החברה מראה שהתובע סבר שהוא הבעלים האמיתי של החברה, שכן אם לא היה בעלים בחברה לא היתה לו זכות למשוך את כספי החברה. בית המשפט קבע, כי לא הוכח שהתובע לא היה הבעלים האמיתי של החברה מאז הקמתה ודחה את תביעתו.

ב. גם יועץ חיצוני לחברה ציבורית עשוי להיות מורשע בעבירת שימוש במידע פנים
[ת"א) 5760/09 תפ (ת"א) 5760-09 מדינת ישראל פמת"א (מיסוי וכלכלה) נ' נועם טפר, 28.07.2013, בית משפט השלום תל אביב-יפו, כב' השופטת דניאלה שריזלי]

יועץ שיווק, קשרי משקיעים ותקשורת של חברות ציבוריות הורשע על ידי בית המשפט בסחר במניות החברות תוך שימוש במידע פנים. בית המשפט חזר על ההלכה כי האיסור על שימוש במידע פנים בידי איש פנים אינו עצם היתרון שבהחזקת המידע הפנימי, אלא היות השימוש יתרון בלתי הוגן. המטרה היא למנוע מבעל גישה עדיפה למידע הפנים, מלסחור באותו מידע מול משקיעים שלהם אין גישה כזו וזאת כדי למנוע פגיעה בציפיות ציבור המשקיעים שיתקיימו כללי משחק הוגנים בבורסה ולשמור על אמון המשקיעים בשוק ההון. בית המשפט קבע, כי הגדרת "איש פנים" כוללת לא רק את מנהליה של החברה אלא גם כל אדם אחר אשר מעמדו או תפקידו בחברה או קשריו עמה נתנו לו גישה למידע פנים ביום הקובע, או, תוך ששת החדשים שקדמו לו, לרבות בני המשפחה של כל האמורים, ותאגידים בשליטתם. כך, לעתים עשוי גם מי שאינו נמנה עם המעגל הפנימי בחברה אלא רק נותן שירותים לחברה להיחשב איש פנים, כדוגמת רואה חשבון של החברה, והמבחן הוא מידת קרבת נותן השירותים לתאגיד או לבעלי תפקידים בכירים בו.

ג. תיקון מגבלת התשלום לדירקטור חיצוני בחברות ציבוריות
[הודעת החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התשע"ג-2013, קובץ התקנות 7277, 08.08.2013]

תקנות החברות (כללים בדבר גמול והוצאות לדירקטור חיצוני), התש"ס-2000, קובעות כי בחברה ציבורית הגמול השנתי וגמול ההשתתפות שדירקטור חיצוני זכאי להם מהחברה יהיו בהתאם לדרגה שבה מסווגת החברה, אשר נקבעת בהתאם להונה העצמי נכון לכל שנת כספים. ביום 8 אוגוסט, 2013, פורסם עדכון למגבלות תשלום גמול והוצאות לדירקטור חיצוני בחברות ציבוריות וזאת לאור שינויים במדד. החל מיום 1 אוגוסט, 2013, בחברה שהונה העצמי עד 43,677,885 ש"ח (דרגה א), למשל, סכום הגמול השנתי לדירקטור חיצוני לא יעלה על 36,935 שקלים חדשים ולא יפחת מ-21,320 ₪; סכום הגמול בעד השתתפות בישיבה של הדירקטוריון או של ועדת דירקטוריון לרבות ועדת ביקורת לא יעלה על 2,470 ₪ וסכום גמול לדירקטור חיצוני מומחה לא יעלה על 49,165 ש"ח.

6. עדכוני משפט מסחרי, זכויות יוצרים ועבודה

א. אי חתימה על חוזה יכולה ללמד על היעדר גמירות דעת להתקשר בחוזה מחייב
[ה"פ 11-11-22094-01 סרור ואח' נ' מאירי ואח', 30.07.2013, בית המשפט המחוזי בת"א-יפו, כב' השופט חיים טובין]

בית המשפט המחוזי דן בתובענה לאכיפת הסכם מכר של חנות, שהועלה על גבי כתב, אך לא נחתם על ידי מי מהצדדים לו. בית המשפט מצוין כי ככלל, על מנת שהסכם ישתכלל לכדי הסכם מחייב עליו לקיים תנאים מצטברים של גמירות דעת להתקשר בהסכם ומסוימות בדבר הפרטים המהותיים של העסקה. יחד עם זאת, בנסיבות מסוימות מסמך עשוי להיחשב הסכם מחייב למרות שהצדדים לא חתמו עליו. בענייננו, לא הוכח כי על אף העדרה של חתימה, גמרו הצדדים בדעתם לראות בטיטה הסופית הסכם מחייב. כך, הטיטה הסופית כללה תניה מפורשת לפיה בהעדר חתימה לא ישתכלל הסכם. לאור האמור, עת לא נחתם החוזה על ידי הצדדים לא ניתן לייחס להם גמירות דעת להתקשר בחוזה מחייב וזאת חרף הסכמתם בכל הפרטים המהותיים הדרושים לשלול חוזה מחייב. בנסיבות דידן, בית המשפט דחה את התובענה.

ב. מעביד אינו רשאי למחוק יוזר של עובד המכיל גם מידע פרטי
[תעא (ת"א) 2349-09 פובלוצקי יוליה נ' בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ, 21.07.2013, בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב-יפו, כב' השופט אילן איטח]

עם פיטוריה של עובדת, מחק המעביד את יוזר המחשב שלה, אשר כלל מידע אישי כגון: תמונות, מכתבים, אנשי קשר וכו'. בית הדין לעבודה קבע, כי יש להבחין בין סגירת יוזר לבין מחיקת המידע הקשור ליוזר. בעוד שמעביד רשאי לסגור יוזר של עובד שפוטר, כל עוד לא נאסר על העובדים לשמור מידע אישי על מחשבי המעביד, על המעביד להתריע טרם ביצוע פעולת מחיקה ולהותיר לעובד זמן לגיבוי המידע האישי. במקרה זה חויב המעביד בפיצוי העובדת בגין אובדן מידע אישי בסך 5,000 ₪.

גילוי פרטים מלאים בעסקת מכר נדרש כחלק מחובת תום הלב

[תא (י-ם) 15929-07-10 רביד ואח' נ' פונטאיין ואח', 21.7.2013, בית משפט השלום בירושלים, כב' השופט מרים ליפשיץ-פריבס]

בית המשפט דחה תביעה שהוגשה על ידי הרוכש דירת מגורים בגין הטעיה באופן של אי גילוי מידע רלוונטי להסכם בעסקת מכר דירה. בית המשפט קבע שעוד בשלב המשא ומתן הרוכש ידע שאין היתר בניה לגג שהיה בנוי וכן, כי לא עלה בידיו להוכיח שמוכר הדירה אכן הציג מצג שווא באופן של הסתרת מידע אודות המלצת הוועדה לתכנון ובניה לסימון גג הרעפים להריסה.

במסגרת התביעה טען הרוכש כי כל שהוצהר בהסכם הוא כי לגג הרעפים אין היתר סופי אך בהמשך התחוויר לו כי הגג כלל אינו חוקי ומיועד להריסה ומשכך, דרש פיצוי בגין ירידת ערך הדירה עקב ההריסה כאמור או לחילופין, ביטול ההסכם וקבלת פיצוי בגין השקעתו בדירה ועגמת הנפש שנגרמה לו.

בית המשפט דחה את תביעת הרוכש ופסק שצדדים להסכם מכר מחויבים לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב האחד כלפי השני. כך נקבע כי על פי ההלכה הפסוקה כי חובת הגילוי היא אחת מגילויי המובהקים של עקרון תום הלב וככזו היא מבטאת נורמות של התנהגות מוסרית בשלב המשא ומתן הטרומי חוזי. הפרת החובה לנהוג בדרך מקובלת ובתום-לב יכולה ללבוש צורתו של מחדל או של אי-גילוי עובדות, כאשר על-פי הנסיבות היה מקום לצפות לכך שהאדם, המנהל משא ומתן, יגלה אותן לצד השני.

משתתף במכרז אשר ידע על תנאי במכרז, שתק ובחר להשתתף במכרז אינו רשאי לטעון כנגדו

[עתמ (נצ') 16477-06-13 מאמון עבוד נ' ועדת המכרזים שליד מועצה מקומית מג'אר, 23.07.2013, בית המשפט לעניינים מינהליים נצרת, כב' השופט בנימין ארבל]

ועדת המכרזים קבעה כי קימת למשתתף במכרז העדפה בהיותו תושב המקום, בהסתמך על תנאי במכרז המאפשר זאת. בעתירה שהוגשה לבית המשפט נטען על ידי אחד המשתתפים, בין היתר, כי תנאי במסמכי המכרז המעניק עדיפות לבני המקום הינו פסול ובלתי חוקי בהיותו חותר תחת עקרון השוויון ועל כן, יש להורות על ביטול החלטת ועדת המכרזים אשר הכריזה על תושב המקום כזוכה במכרז.

בית המשפט דחה את העתירה וקבע כי משתתף אינו רשאי להתעלם מפגם שהיה מודע לו בעת פרסום המכרז ולהשתתף במכרז חרף הפגם. בית המשפט קובע כי העלאת טענות כלפי תנאי המכרז בדיעבד הינה שיטה בלתי ראויה של אחיזת המקל בשני קצותיו ואי העלאת טענות כלפי תנאי המכרז במועד גרמה גם להסתמכות של יתר המשתתפים על תנאי המכרז. עוד נקבע כי בנסיבות המקרה קביעת תנאי במכרז לפיו תינתן עדיפות לתושב מקומי ובשיעור מתון, זאת מתוך כוונה לסייע לרווחתם של תושבי המקום, אין בה משום תנאי פסול במכרז. נקבע כי הואיל ומדובר במועצה מקומית השוכנת בצפון הארץ ובסמוך לעיירות פיתוח, שיקולי העדפה לקבלן מקומי לצורך מתן הזדמנויות תעסוקה לתושבי המועצה, הינו שיקול לגיטימי בנסיבות העניין.

הגורם היעיל להתקשרות בעסקאות תיווך במקרקעין/ יאיר אלוני, עו"ד¹

לא פעם אנו נתקלים במתווך מקרקעין שפונה אלינו כדי לגבות שכר טרחה מלקוח המסרב לשלם. האם בכל מקרה זכאי המתווך לדמי התיווך?

חוק המתווכים במקרקעין, תשנ"ו-1996, נחקק מתוך מטרה להסדיר את העיסוק בענף אשר במשך שנים היה פרוץ וללא כל מסגרת חוקית או פיקוח. אולם, גם כעת, הדינמיות בענף זה רבה ומקרים רבים מגיעים לבית משפט עקב מחלוקות בין מתווכים ללקוחותיהם ביחס לזכאות לתשלום עמלת תיווך בגין ביצוע עסקת מקרקעין או שיעורה.

על פי החוק, מתווך במקרקעין לא יהיה זכאי לדמי תיווך, אלא אם כן חתם הלקוח על הזמנה בכתב לביצוע פעולת תיווך במקרקעין הכוללים פרטים כגון: פרטי זיהוי של המתווך והלקוח, תיאור הנכס, מחיר משוער של העסקה המבוקשת, שיעור דמי התיווך המוסכם וכיוצ"ב. בנוסף, על מנת שהמתווך יהיה זכאי לדמי תיווך מהלקוח עליו להיות הגורם היעיל לעסקה ובעל רישיון תיווך בתוקף.

אולם, לעיתים עולות מחלוקות בנוגע לשאלה האם המתווך שימש כ"גורם היעיל" לביצוע העסקה. כך למשל, בסכסוכים משפטיים רבים עלתה השאלה - האם כאשר לקוח מציע הצעה נגדית באופן ישיר למוכר, לאחר התפוצצות המשא ומתן, או בוצעה פעולה נוספת אחרת על ידי גורם שלישי ("מתווך קש"), אשר זירז את ביצוע העסקה, יש בכך כדי לנתק את הקשר בין פעולת התיווך הראשונית לבין העסקה ולכן אין לזקוף לטובת המתווך הראשון את ביצוע העסקה או זכאות לדמי תיווך.

בתי המשפט מחילים בעניין זה על הצדדים את חובת תום הלב הכללית ויראו כמי שסיכל את מאמציו של המתווך על ידי ניצול המידע שנתקבל ממנו, לצורך פנייה ישירה לצד האחר לעסקה ותוך עקיפת המתווך, כמי שמפר את חובת תום הלב המוטלת עליו.

לרוב ייבחן הדבר על פי הנסיבות העובדתיות כגון ובין היתר: מידת הדמיון בין ההצעה המקורית שבה היה מעורב המתווך לבין החוזה הסופי, הקרבה בין תנאי התשלום ושיעוריו בהצעה המקורית לבין הגיבוש הסופי של החוזה, הזמן שחלף בין ההצעה מקורית עד סיום העסקה, מידת האינטנסיביות של פעולות המתווך - היקף מגעים, פגישותיו ושיחותיו עם הצדדים, הסתמכות הצדדים על ידיעה קודמת של מהלכי המשא ומתן ופעולה שאינה אלא הרמת החבל, מקום בו הושאר, כדי ליצור המשכיות באותו מהלך.

יצוין, כי החוק תוקן בשנת 2004 ונוספה בו הוראה הקובעת חזקה כי מי שביצע במהלך תקופת הבלעדיות פעולות שיווק אשר נקבעו בחוק, חזקה שהיה הגורם היעיל לביצוע העסקה. כבר נקבע בפסיקה כי אם המתווך ביצע מאמצי שיווק בתקופת הבלעדיות, גם אם אלה לא הניבו פרי, קיימת לו זכאות לתשלום עמלת תיווך.

חשוב להדגיש כי ההתקשרות בין המתווך לבין הלקוח מושתתת על נורמות חוזיות. לפיכך, ככל שהסכם התיווך הינו ברור ומקיף יותר כך ניתן יהיה למנוע או לצמצם באופן משמעותי את הסיכונים למחלוקות משפטיות ארוכות ומיותרות. לשם עריכת הסכמי תיווך עם הלקוחות ולצורך צמצום הסיכונים מומלץ להסתייע בעורך דין המתמחה בתחום. אין בסקירה כללית וחלקית זו משום ייעוץ משפטי.

¹ עו"ד יאיר אלוני הינו עורך דין במשרד אפיק ושות'. משרד עורכי הדין אפיק ושות' (www.afiklaw.com) מתמקד בכל קשת התחומים של המשפט האזרחי והמסחרי, לרבות בתחום המקרקעין, ליווי משפטי למוכרים ורוכשים, ניהול משא ומתן וניסוח הסכמי מכר ורכישה, ייצוג בבתי משפט. לפרטים: 03-609.3.609 או במייל: afiklaw@afiklaw.com

שחקנים חדשים בחברות המחשוב

עמית בר-און*

**"חברות זו מובילות
בארץ ובעולם...
טרם מצאו לנכון
להשקיע במגזר
המוניציפאלי, וקיים
סיכוי שכעת נפתח
להן חלון הזדמנויות
לעשות זאת"**

*עמית בר-און, CEO, CSA, CIO - מנכ"ל קבוצת מניב הכנסות בע"מ במסגרתה פועלת מניב טכנולוגית מידע

לפני שנתיים, ביולי 2011, סקרנו במסגרת מדור זה את השינויים והתהפוכות בחברות המחשוב והגבייה בשלטון המקומי. מה התרחש מאז? האם המגמות עליהן הרחבנו אכן התממשו? האם החברות התחזקו? האם בעלי התפקידים המרכזיים בחברה נשארו או התחלפו? ולאן שוק מערכות המידע הממוחשבות במגזר המוניציפלי צועד?

קיימת כיום ציפייה לקראת כניסתו של שחקן נוסף וחדש לשוק מערכות המידע הממוחשבות המרכזיות של הרשויות המקומיות. כניסתו של שחקן חדש מותנית בהצלחת תהליך מרכז מכירת השליטה בחברה לאוטומציה, אותה מוביל מרכז השלטון המקומי, בראשותו של יושב הראש שלמה בוחבוט, שמכהן גם כראש העיר מעלות תרשיחא.

חברות IT מובילות בארץ ובעולם כדוגמת IBM, Ness Technologies, Hp, Matrix, טרם מצאו לנכון להשקיע במגזר המוניציפאלי, וקיים סיכוי שכעת נפתח להן חלון הזדמנויות. מגישושים ראשונים נראה כי אם יחליטו החברות, להיכנס לשוק זה, הן יעשו זאת בהירות רבה - לאור מיעוט המשאבים הכספיים של הלקוחות במגזר זה (הרשויות המקומיות), בהשוואה למגזרים אחרים כדוגמת בנקים, ממשלה, משרד הביטחון, מלונאות וכדומה, בהם תקציבי ה-IT זורמים בקלות רבה יותר ומוסר התשלומים של הלקוחות מתוזמן טוב יותר.

מספר חברות עיקריות פועלות בתחום ה-IT ברשויות המקומיות, ובמרביתן חלו בשנתיים האחרונות שינויים:

החברה לאוטומציה במינהל השלטון המקומי בע"מ החברה לאוטומציה מספקת שירותי מערכות מידע במגוון נושאים למרבית הרשויות המקומיות במדינה. בעבר החברה סיפקה שירותים כמעט לכל הרשויות המקומיות. החברה מנוהלת כיום על ידי **משה אלקסלסי**, המשמש כיו"ר הדירקטוריון וכמנכ"ל. ההתפתחויות העיקריות בשנתיים האחרונות בחברה:

- ב-18 ליוני השנה פרסם מרכז השלטון המקומי מרכז פומבי למכירת 51% ממניות השליטה בחברה לאוטומציה. תנאי הסף שפורסמו אינם מאפשרים לחברות האחרות (שיסקרו בטור זה) להגיש הצעה. על רקע פרסום המכרז התערערו יחסי העבודה בחברה, ההסתדרות הכריזה על סכסוך עבודה והעובדים אף ארגנו הפגנה בזמן ועידת השלטון המקומי, שנערכה ב-2 ליולי בתל אביב. יצוין כי בשנת 2011 קנה מרכז השלטון המקומי 40% ממניות החברה, שהוחזקו בידי מדינת ישראל, תמורת סכום של 21.3 מיליון ₪.
- מנכ"ל החברה לאוטומציה, **אריה מצליח**, הודיע בפברואר 2013, על סיום תפקידו לאחר יותר משנה בה כיהן כמנכ"ל.
- החברה לאוטומציה הקימה בתקופה האחרונה **שתי חברות בנות**, בנוסף לחברת **קומפלוט**, הקיימת כבר שנים רבות: 1. חברת **קומפיי (2009)** - חברה העוסקת בפיתוח ויישום מערכת, שכר, משאבי אנוש ונוכחות על בסיס טכנולוגיות של ORACLE. הפיתוח והגיוור נעשו בשיתוף **TCS ישראל** (Tata Consultancy Services), שהיא

- חברת בת של **קונצרן Tata** הוודי ובהובלתו של **שמואל בלנק**, אחד ממנכ"לי החברה לאוטומציה לשעבר.
- 2. חברת **ג"י סנטר החברה לאוטומציה בע"מ** - חברה העוסקת בהפעלת מוקד תשלומים, בירורים וגבייה. אובדן מספר רשויות מדי שנה וירידה בהכנסות כתוצאה מתהליכי מכרז, הביאו את החברה לתהליכי התייעלות ופיטורין של עשרות עובדים. יש לציין כי המחזור הכספי של החברה לאוטומציה גבוה משמעותית ממתחריה.

חברת מטרופולי-נט

- חברת מטרופולי-נט מספקת מערכות ל-43 רשויות מקומיות בארץ, מתוכן ל-14 ערים, בנוסף ל-10 תאגידי מים וביוב. בתקופה זאת:
  - מנכ"לית מטרופולי-נט בשנים האחרונות, **דפנה רבינוביץ'**, הודיעה על סיום תפקידה לאור התמודדותה לראשות מועצה מקומית שהם. במקביל התחילה רבינוביץ' למלא מקום כמנכ"לית המועצה האזורית יואב.
  - ר"ח **חן פרץ** מונה כמנכ"ל משותף למטרופולי-נט.
  - בימים אלה מתמנה **יוסי אסא** למנכ"ל משותף בחברת מטרופולי-נט. אסא מגיע מתחום ה-IT העיסקי.

E.P.R. מערכות בע"מ

החברה התחזקה בשנים האחרונות, הן במועצות והן בעיריות (אלעד ומעלה אדומים). החברה מספקת שירותי מערכות גבייה פיננסיות ואחרות ל-52 רשויות מקומיות, ולפיכך תופסת נפח שוק של כ-20% ממספר הרשויות המקומיות במדינה. מגוון המוצרים של החברה התרחב לאחרונה, ומצבת לקוחותיה גדלה ב-12 רשויות בתקופה האחרונה.

אשבל טכנולוגיות בע"מ

חברת הבת של **אשבל פריוריטי בע"מ** מתחזקת בתחום תאגידי המים והביוב. החברה מספקת שירותי מערכות גבייה ופיננסיות מרכזיות לכ-20 תאגידי מים וביוב, ולעוד 10 תאגידי מערכת פיננסית בלבד. לאחרונה מונה **משה פרין** לתפקיד מנכ"ל החברה.

לסיכום, כניסת שחקן חדש ומקצועי לשוק בהחלט יכולה להביא לשינוי חיובי. אומנם, כמתואר בטור זה, נראה שמתמנים מנהלים מוכשרים לחברות הפועלות בשוק, אך הביצועים בשטח לטובת הלקוחות, המשתמשים והמנהלים ברשויות המקומיות, אינם מספקים. לדוגמה, פרויקטים של הסבת נתונים מחברה לחברה, לאחר מכרז, מתנהלים באופן לקוי על ידי אנשי מקצוע שהמשאבים, שהחברות מקצות להם, דלים ביותר. עובדה זו גורמת חוסר שביעות רצון אצל הלקוחות, לאחר שהוסבר להם במהלך המכרז שהחברה הזוכה מתחייבת לתהליך מעבר פשוט וקל. פערים אלה בין התחייבויות למימושן בפועל גורמים לתסכול עמוק אצל לקוחות רבים - ממשתמשי קצה ועד גזברים, מנכ"לים וראשי רשויות - להם חשוב ביותר לנהל מערכות אפקטיביות ולספק שרות איכותי לתושביהם, במיוחד לקראת הבחירות המוניציפאליות בעוד מספר חודשים. ■